

Presentació

Al llarg d'aquest curs acadèmic, l'Equip de Govern ha prosseguit les tasques fonamentals de divulgació científica, implicació amb la societat, assessorament a les administracions públiques i servei al país. Hem persistit en el compromís de projectar la institució a la societat i al món, encetat ja per presidències anteriors, i en la defensa de la genuïnitat de la cultura pròpia. En aquesta direcció, s'han iniciat els primers contactes i intercanvis d'informació amb l'ALLEA, la federació europea d'acadèmies de ciències i humanitats que vetlla per la conservació, la protecció i la interpretació del patrimoni cultural europeu, i de la qual l'IEC és membre recent. L'Institut ha procurat, des de fa temps, estendre l'àmbit d'actuació a tots els territoris dels Països Catalans per mitjà de seus i delegacions a Lleida, Perpinyà, Castelló, València, Alacant i Palma. Amb aquest objectiu, s'han fet els primers contactes per a establir-ne també a Andorra i a l'Alguer. D'altra banda, hem continuat potenciant els diversos àmbits d'estudi i de recerca, l'organització d'activitats científiques i institucionals, i la realització de projectes acadèmics d'abast nacional i internacional. Cal destacar la tasca d'ordenació i de gestió de la recerca que ha dut a terme la Secretaria Científica mitjançant la Comissió d'Investigació, que enguany ha estat renovada juntament amb el càrrec de secretari científic.

En aquesta *Síntesi memòria 2014-2015*, us avancem alguns dels principals esdeveniments del proppassat curs, que s'inicià amb la lliçó inaugural de Joan Egea, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, titulada «L'ordenació conjunta de la successió hereditària en el Codi civil de Catalunya». Ramon Pascual, president de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, també participà en la sessió, que es clogué amb l'actuació musical de la soprano Olga Miracle i el pianista Jordi Tomàs. Durant el curs s'han celebrat nombroses commemoracions i homenatges, entre d'altres, l'homenatge al jurista, historiador del dret i membre de la Secció Històrico-Arqueològica Josep M. Font i Rius amb motiu de la celebració dels seus cent anys; la commemoració del cent cinquantè aniversari del naixement de Miquel dels Sants Oliver, celebrada a Barcelona i a Palma, o l'homenatge als membres traspassats de la Secció Filològica: Modest Prats i Domingo, Francesc Vallverdú i Canes (arran del primer aniversari de la seva mort) i Antoni M. Badia i Margarit.

L'Institut ha tornat a obrir les portes amb motiu de la Diada Nacional de l'Onze de Setembre, en què s'escoltà el discurs patriòtic que dictà Josep Maria Terricabras i la interpretació vocal d'Àurea Quartet. Com és tradició, es féu l'ofrena floral al monument de Rafael Casanova i la Presidència participà en la Via Catalana 2014. És una satisfacció la pervivència de l'activitat musical, amb concerts en els principals actes organitzats per la Presidència. Des de l'acte inaugural fins al cicle d'estiu *Música al claustre*, enguany titulat «Música i poesia».

L'IEC ha lliurat els Premis Sant Jordi 2015, que aquest curs han arribat a la vuitanta-quatre edició. En total, s'han lliurat vint-i-nou premis i dinou borses d'estudi a científics consagrats i joves per llur tasca de recerca, una de les activitats fonamentals per a la ciència i la llengua catalana.

Des de fa anys l'Institut s'ha convertit en la primera editorial científica del país i, com pertoca al temps present, bona part de les nostres publicacions han passat gradualment al format electrònic. En aquest sentit, han augmentat considerablement les consultes al *Diccionari de la llengua catalana*, que des de fa temps és accessible en línia i per mitjà de dispositius mòbils, i a altres diccionaris de llengua i de diverses disciplines que aplega el nou portal Terminologia de Ciències i Tecnologia (CiT), així com les descàrregues d'articles de l'Hemeroteca Científica del Portal de Publicacions.

D'entre el centenar de llibres, monografies i revistes publicats al llarg del curs, destaquen *Anàlisi històrica de la identitat catalana* i *Ciutats mediterrànies: civilització i desenvolupament* (els dos primers volums de la nova col·lecció «Publicacions de la Presidència. Sèrie Major»); *La Franja de Ponent: aspectes històrics i jurídics*; *Martí l'Humà. El darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410)*; *La 'Crònica' de Ramon Muntaner: edició i estudi*, i, molt especialment, *Ramon Llull. Vida i Obres*, fruit de la col·laboració i el mecenatge de la Fundació Elsa Peretti.

L'Institut és sovint consultat pels poders polítics públics sobre afers que afecten el nostre país i dictamina, en tant que màxima autoritat reconeguda oficialment, sobre

matèries lingüístiques i patrimonials. S'ha manifestat institucionalment quan ha entès que interessos o drets del país són qüestionats o amenaçats. Així, ha emès la *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre la constitucionalitat de la Llei 10/2014 i la congruència legal del Decret 129/2014* (6 d'octubre de 2014).

D'altra banda, ja és consultable al web de l'Institut el recull de ponències i conferències que, sota el títol *Perspectives d'estat. Una visió crítica*, la Secció de Filosofia i Ciències Socials ha aplegat al llarg dels dos darrers cursos amb la voluntat d'oferir a la societat opinions autoritzades sobre diferents aspectes del procés sobiranista endegat a Catalunya.

Cal esmentar, així mateix, la creació per part de la Secció Filològica de l'Acadèmia Oberta, un espai de debat entre l'acadèmia de la llengua i els assessors lingüístics dels mitjans de comunicació. En aquest context, el TERMCAT, el centre de terminologia de la llengua catalana que l'IEC va contribuir a crear juntament amb la Generalitat de Catalunya a fi de garantir el desenvolupament i la integració de la terminologia catalana en els sectors especialitzats i en la societat en general, mitjançant la creació d'eines i de recursos lingüístics, ha celebrat enguany els seus primers trenta anys.

Durant el curs han estat nomenats nous membres numeraris Bonaventura Clotet Sala, Martí Domínguez Romero, Manuel Esteller Badosa, Antoni Josep Furió i Diego, Jaume Guillamet Lloveras, Jaume Miranda i Canals, Josep Olesti i Vila, Damià Pons i Pons, Ferran Requejo i Coll, Jaume Reventós Puigjaner, Antoni-Maria Claret Roca Rosell, Flocel Sabaté i Curull i Francesca S. Segura Beltrán.

L'Institut d'Estudis Catalans ha hagut de lamentar el traspàs dels membres emèrits Antoni M. Badia i Margarit (16 de novembre de 2014), Carles Miralles i Solà (29 de gener de 2015), Joaquim Molas i Batllori (16 de març de 2015), Gregori Estrada i Gamissans (18 de març de 2015), i del membre corresponent Evarist Giné i Masdén (13 de març de 2015).

Per acabar, voldria agrair un any més la dedicació i l'esforç que ens han brindat tots els membres, col·laboradors i treballadors de l'Institut, per a fer possible que la nostra institució continuï endavant amb la tasca de servei al país que li és encomanada.

JOANDOMÈNEC ROS
President de l'Institut d'Estudis Catalans
26 d'octubre de 2015